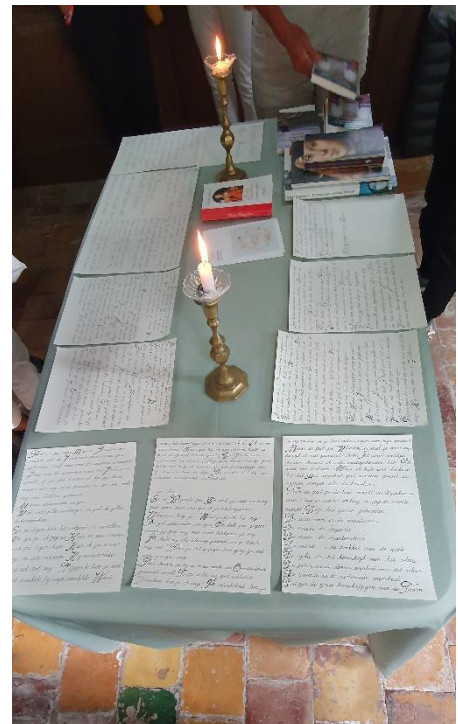

Wat een warme en droge zomer was het. Gelukkig is het de laatste dagen minder warm en valt er af en toe een bui. Ook de nazomer is een prachtig seizoen en kunnen we weer de natuur en cultuur opsnuiven. Hét moment om de natuur in te trekken. Met de frisse lucht en de veranderende kleuren is het heerlijk naar buiten te gaan om even op te laden.

In de herfst vallen de bladeren en hebben we meer regenachtige dagen en bereiden we ons voor op de donkere maanden. Niet alleen de natuur trekt zich terug, maar ook de mensen zijn meer naar binnen gericht. In veel oude culturen en hedendaagse spirituele stromingen is de herfst ook een tijd van vertragen, zelfreflectie en loslaten. Daarbij hoort ook oogsten en dankbaarheid.

In deze Nieuwsbrief kijken we nog even terug naar augustus, waarin o.a. het Monnikenwerk plaatsvond, zie foto's en verslag van Jolanda Tuma verderop in de Nieuwsbrief.

Foto: Alie van Dijken
Mariakerk Den Andel

Een goede septembermaand toegewenst, met tijd en ruimte voor jezelf en activiteiten op het gebied van zingeving, cultuur en spiritualiteit, waar je van harte welkom bent.

Meer informatie [activiteit van Kerk in het Dorp](#)

Terugblikken

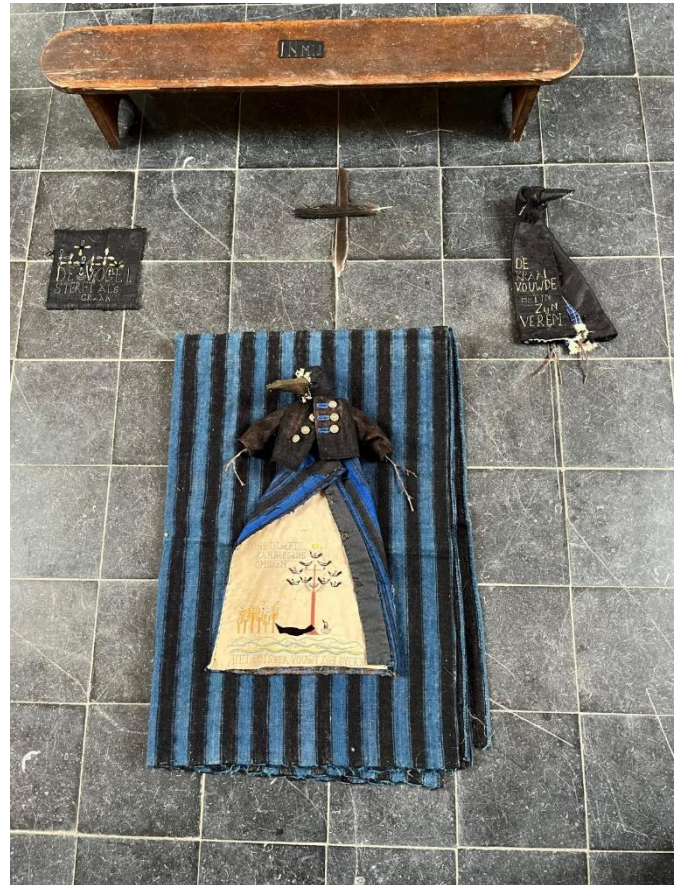
Monnikenwerk 2026

In augustus werkten vijf kunstenaars in vijf kerken gedurende één week aan hun monnikenwerk. Zes dagen ondergedompeld zijn in de stilte van een middeleeuwse kerk, wat doet dat met een mens? Er werd geborduurd, gescheurd, geplakt, gehakt en geschreven. Er kwamen veel bezoekers langs gedurende de week wat steeds opnieuw aanleiding gaf voor prachtige en vaak diepgaande gesprekken. De kerk, de in wording zijnde kunst, de stilte van de ruimte, het nodigt uit tot ontroerende ontmoetingen.

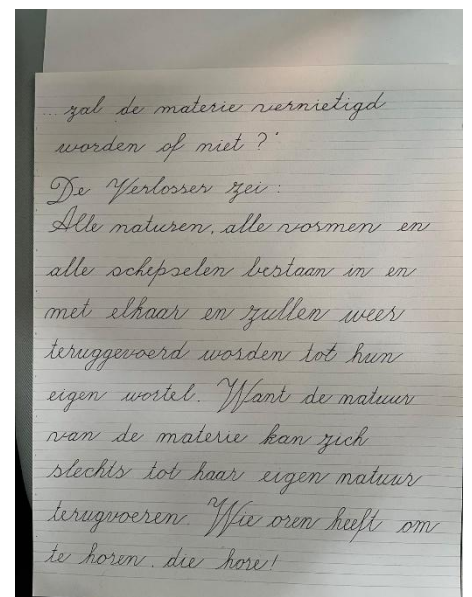
Op de afsluitende zondag werd in de Torenkerk van Winsum een dienst gehouden waarin het thema 'Scheppende kracht' centraal stond. De overdenking werd dit keer gehouden door Lisette Durenkamp, Monnikenwerker van het eerste uur. Na afloop van de dienst werd een rondgang langs de vijf kerken gehouden, te beginnen in de Torenkerk waar Marc de Groot de eerste zes elementen van het periodiek systeem had uitgehakt in steen.

In Tinallinge nam Anjet van Linge ons mee in haar project 'Geloof in een dorp' waar naar aanleiding van gesprekken met de dorpsbewoners een korte zin werd uitgehakt. In Den Andel vertelde Daphne van den Berg (Den Haag) hoe de kraai en het kruis een centrale plek hadden gekregen in haar borduurwerk.

In Westernieland had Jolanda Tuma gedurende de week het evangelie van Maria Magdalena overgenomen door middel van kalligrafie, en tenslotte vertelde Brigitte Picavet (Oss) over haar werk waarbij boeken tot nieuw leven werden getransformeerd.

Monnikenwerk is in de loop van de jaren een begrip geworden in Groningen en ver daarbuiten, waar veel mensen, bewuste bezoekers en toevallige voorbijgangers, van genieten en door verrast worden. www.monnikenwerk.nu

ACTIVITEITEN

Woensdag 2 september: Op adem komen – Torenkerk Winsum

Op woensdag 2 september is het weer tijd om in de eeuwenoude Torenkerk in Winsum even Op adem te komen. Op deze mooie plek is er ruimte voor stilte, poëzie, muziek en zingen we liederen rond een bepaald thema. Het thema voor deze avond is: **'Oogsttijd'**. Na afloop is er koffie of thee. Tijd: 19.00 – 19.30 uur. Van harte welkom!

Op de andere woensdagen is er in de Centrumkerk op dezelfde tijd een meditatie rondom een Psalm.

Meditatie raakt het algemene en tijdloze verlangen van mensen om naar binnen te keren, de weg te gaan van de innerlijkheid en de stilte. We zitten rondom een kaars en er wordt een (deel van een) psalm gelezen, daarna klinkt de klankschaal en gaan we de stilte in.

Je kunt mijmeren over een woord of een zin uit de gelezen psalm, of je herhaalt in gedachten je eigen gebed of tekst. In de stilte zoeken we de aanwezigheid van God, of welke naam je ook gebruikt voor dat diepste geheim. Een rustpunt in het midden van de week, een moment van bezinning, inspiratie, even stil staan. Kent u, ken jij, het verlangen om naar binnen te keren of ben je er nieuwsgierig naar? Van harte welkom!

Zaterdag 5 september:

Galmen in de Fabianus & Sebastianus kerk van Eenrum

Op zaterdag 5 september staat de deur van de kerk in Eenrum weer open voor iedereen die wel eens wil zingen of muziek maken in de kerk.

Bespeel je een instrument, hou je van zingen, rappen of heb je een andere manier om klanken te produceren, dan krijg je de kans om helemaal voluit te gaan in de kerk van Eenrum. Deze uit de middeleeuwen stammende kerk, heeft een prachtige akoestiek. Ook kan er, in overleg, gebruik gemaakt worden van het orgel of de piano. Info en opgave voor vrijdag 4 september a.s.

bij info@kerkinhetdorp.nl Van harte welkom!

Zondag 6 september: Vespers in de Nicolaaskerk in Den Andel

Op de eerste zondag van de maand worden Vespers gehouden in enkele oude Groninger kerken op het Hogeland. Op 6 september zijn de Vespers om **16.30 uur** in de Nicolaaskerk te Den Andel. Een klein uur met muziek, zang, stilte, tekst en een korte meditatie. Na afloop is er ruimte om elkaar te ontmoeten. Vespers zijn van oorsprong een van de getijdengebeden die aan het eind van de middag worden gehouden in de kloosters. Een moment om de dag af te sluiten en de avond in te gaan. De Vespers die maandelijks bij toerbeurt worden gehouden in de oude kerken van Den Andel, Eenrum, Westernieland en de Torenkerk in Winsum worden steeds gekenmerkt door een mysticus.

In de Vespers van 6 september staat Dag Hammarskjöld centraal. Hammarskjöld was van 1953 tot 1961 secretaris-generaal van de VN en had één doel voor ogen: Wereldvrede. Na zijn dood bleek hij een diep spiritueel dagboek te hebben bijgehouden. Dit dagboek is uitgegeven onder de titel Merkstenen (oorspronkelijk Vägmarken) en heeft miljoenen mensen wereldwijd geïnspireerd. Enkele dagboekfragmenten vormen de basis voor deze Vespers op 6 september.

De Vespers zijn een initiatief van Kerk in het Dorp.

Donderdag 17 september:

Rondje om de Toren Winsum

Een bezinningswandeling van een klein uur, te beginnen bij de Torenkerk (19.30 uur) en eindigend bij de Centrumkerk, Deze avond staan we stil bij Dag Hammarskjöld. Het is precies 65 jaar geleden dat hij omkwam bij een vliegtuigcrash. De wandeling zal iets korter zijn omdat om 20.30 uur de avond in de Centrumkerk het verhaal en film begint over Dag Hammarskjöld.

**Donderdag 17 september: 20.30 uur in de Centrumkerk Winsum
(na het Rondje om de Toren)**

Stilstaan bij Dag Hammarskjöld

Op 17 september is het precies 65 jaar geleden dat Dag Hammarskjöld omkwam bij een vliegtuigcrash. Hij was destijds secretaris generaal van de VN en had één doel voor ogen: wereldvrede. Zijn plotselinge dood raakte wereldwijd diepe snaren. Na zijn dood werd een dagboek gevonden dat is uitgegeven en miljoenen mensen het geïnspireerd. Om stil te staan bij zijn leven wordt een film getoond waarin Joris Vercammen, voormalig aartsbisschop van de oud-katholieke kerk, ons meeneemt op zijn reis naar Lapland en tegelijk vertelt over Dag Hammarskjöld. De boekjes die ik schreef op basis van teksten van Hammarskjöld (Bij iedere stap minder gebonden en Pelgrimeren op de vierkante meter) zijn deze avond ook verkrijgbaar.

Zondag 27 september: Eenrum Klassiek in de Fabianus & Sebastianus kerk in Eenrum

NNO Altviool kwartet

Katharina Saerberg, Ulrike Adams, Kristin Stets, Tanja Trede

Altviool in de spotlights

De altviool wordt met haar warme, licht melancholieke klank vaak vergeleken met de menselijke stem of de „ziel van het strijkkwartet“. In dit concert vormen drie dames van het Noord Nederlands Orkest (Ulrike Adam, Katharina Saerberg, Kristin Stets) en Tanja Trede van het Residentie Orkest een puur altvioolkwartet. Zij zullen zowel originele werken als ook arrangementen spelen van o.a. York Bowen, Max Weinzierl en Archangelo Corelli. Het concert is van 15.00 – 16.00 uur en na afloop is er een ‘meet en greet’ in de kerk. Tickets: €12,50, kinderen tot en met 12 jaar gratis (inclusief meet and greet) bij Brood en kado, Eenrum, aan de kassa en via www.klassiekemuziekeenrum.nl

Vooruitblikken

In het weekend van 17/ 18 en van 24/25 oktober zijn er weer de Kunstdagen Den Andel. In beide weekenden kan men van 12.00 tot 17.00 uur verschillende disciplines kunst bekijken op verschillende locaties in het dorp. Kunstgroep Het Hoogeland organiseert dit evenement nu voor de 15e keer.

Het oorspronkelijke idee van het begin blijft gehandhaafd: kunstenaars uit het dorp laten eenmaal per jaar zien waar zij mee bezig zijn en nodigen ieder een gastkunstenaar uit om de blik niet alleen op Den Andel, maar ook naar buiten te richten.

Zie voor meer informatie: [kunstgroephethogeland](http://kunstgroephethogeland.nl)

Zorg voor de ziel

Zaterdagochtend 17 oktober in Westernieland

Het weekend beginnen met een bezinningsmoment, een stiltewandeling, een lied en een lunch? Wees welkom op de derde zaterdag van de maand in één van de oude kerken van Halfambt. Vanaf half 10 staat de koffie klaar, om 10 uur is er een kort bezinningsmoment waarin poëzie, muziek en stilte te boventoon voeren. Dan volgt een wandeling van ongeveer vijf kwartier die we deels in stilte lopen waarna we weer terugkomen in de kerk. Hier zingen we een lied en is er gelegenheid om elkaar rond 12 uur te ontmoeten tijdens een zelf meegebrachte lunch. De data in het najaar zijn: 17 oktober Westernieland, 21 november Eenrum, 19 december Den Andel. Opgave is niet nodig.

Foto:
begin Noordpolderweg
Westernieland
Kristin Wijnja

HERFST

*Geen ander jaargetijde is zo hevig,
zo woest of zo verstild, het lage licht,
de diepe kleuren als een laatste woord
voordat het winter wordt*

*De nevels spreken van een groot geheim
dat op het weiland ligt of uit de bossen komt,
je huivert als het plotseling om je heen is
en toch ontastbaar blijft*

*Het zijn de dagen van de oogst, de bomen
laten hun vruchten en hun lover vallen,
ze schenken met hun opbrengst het besef
dat alles eindig is*

*Dit is een tijd van diepe dankbaarheid,
van vage onrust over het voorbijgaan
van alles om mij heen, en van verlangen
naar wat ik nog niet ken*

*God, laat uw zegen op ons leven rusten,
maak onze dagen van uw vrede vol
geef ons de moed tot meegaan met de tijd
en draag ons in uw hart*

Bron www.woordenmetzielenzin.nl – dr. Piet van Veldhuizen

Open Kerk en klokluiden

De Nicolaaskerk in Den Andel en de Torenkerk in Winsum zijn iedere dag open.

De Fabianus & Sebastianus kerk in Eenrum en de Mariakerk in Westernieland zijn open van donderdag tot en met zondag.

Elke zaterdag om 17.00 uur wordt handmatig de klok geluid in de kerken van Eenrum, Den Andel en Westernieland. Ook wordt de klok geluid voorafgaand aan de kerkdiensten of rond uitvaarten. In Den Andel wordt na de sirene op de 1^e maandag van de maand de vredesklok geluid. Wil je ook eens klokluiden, meld je aan via info@kerkinhetdorp.nl, dan word je in contact gebracht met contactpersonen.

Voor contact en informatie: www.kerkinhetdorp.nl, info@kerkinhetdorp.nl

Kerk in
het Dorp

Kerk in het Dorp is een initiatief van de Protestantse gemeente Winsum Halfambt en heeft tot doel de oude kerken open en levend te houden. De kerken van Den Andel, Eenrum en Westernieland zijn eigendom van de Stichting oude Groninger Kerken en worden beheerd door de Protestantse gemeente Winsum Halfambt. De Torenkerk is nu ook eigendom van de Stichting Groninger Kerken.